

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/82/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620010392
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1620010392.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a členiek senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a JUDr. Danice Veselovskej v trestnej veci obžalovaného Ing. H. E. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 0T/83/2020 zo dňa 29.07.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.06.2021 pomerom hlasov 3:0 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sa

obžalovanému Z.. H. E., nar. XX.XX.XXXX v U., trvale
bytom S., U. XXX/X

u k l a d á

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 3 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona súd obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 (tri) roky.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 0T/83/2020 zo dňa 29.07.2020 bol obžalovaný Z.. H. E. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 22.07.2020 v čase okolo 15.20 h, v obci Lozorno po ulici Potočná, viedol ako vodič po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov osobné motorové vozidlo značky Škoda Praktik, P. MA XXX CA, s ktorým narazil do stĺpa pouličného osvetlenia, čím spôsobil obecnému úradu v Lozorne škodu v dôsledku dopravnej nehody na motorovom vozidle a pouličnom osvetlení vo výške 1.945,- Eur, pričom

v čase o 15.36 h bol podrobený orientačnej dychovej skúške s nameranou hodnotou 1,37 mg/1 alkoholu v dychu t.j. cca 2,85 promile.

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j/, písm. l/, § 38 ods. 3 Tr. zákona bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zákona bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zákona súd uložil obžalovanému povinnosť, aby v skúšobnej dobe nahradil škodu spôsobenú trestným činom.

Podľa 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenej Obec Lozorno, Obecný úrad Hlavná ul. č. 1/1, 900 55 Lozorno škodu vo výške 1.945,-€.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor. Odvolanie smeruje proti výroku o treste a bolo podané v neprospech obžalovaného. Prokurátor sa nestotožnil s uložením trestu odňatia slobody s podmienočným odkladom a vyjadril názor, že v posudzovanom prípade nemožno považovať uložený trest za dostatočný. Obžalovanému bola v čase jazdy o 15.36 nameraná hodnota 1,37 mg/l, teda približne 2,85 promile. Z uvedeného je podľa prokurátora zrejmé, že obžalovaný riadil motorové vozidlo v stave ťažkej opitosti, teda v stave, ktorý predstavuje vážne ohrozenie života, zdravia a majetku. Prokurátor pripomína, že pri hodnote 3 promile ide o vážnu otravu alkoholom s následkom ťažkej poruchy vedomia. Obžalovaný navyše riadil vozidlo počas pracovného dňa popoludní, pohyboval sa stredom obce, kde je zvýšená premávka. Okolnosti prípadu svedčia o tom, že vozidlo nedokázal bezpečne viesť, keďže narazil do stĺpa pouličného osvetlenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje prokurátor rozhodnutie okresného súdu o uložení podmienočného trestu za neprimerane mierne vo vzťahu k okolnostiam a následkom prípadu. Uloženie podmienočného trestu nevyhovuje požiadavkám generálnej a individuálnej prevencie.

Na základe vyššie uvedených argumentov navrhol prokurátor krajskému súdu, aby zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám uložil adekvátny krátkodobý trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí zotrval zástupca krajskej prokuratúry na dôvodoch podaného odvolania, ako aj na návrhu na konečné rozhodnutie. Navrhol preto krajskému súdu zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vyhovieť podanému odvolaniu.

Obžalovaný v rámci záverečného vyjadrenia objasnil okolnosti, ktoré predchádzali skutku. Krátko predtým ako došlo ku skutku, mu niekto odcudzil peniaze vyzbierané za obedy, ktoré mu nepatrili a mal ich odovzdať. Bol z toho nešťastný a preto sa opil. Kombinácia skonzumovaného alkoholu a sklamania z toho, čo sa stalo, viedli k nesprávnemu rozhodnutiu sadnúť si za volant. Škodu, ktorú spôsobil, už obci kompletne uhradil. Potom čo mal predchádzajúci prípad s alkoholom, chodil aj psychologičke, čo mu veľmi pomohlo. Čo sa týka trestu, bol by rád, keby mu mohla zostať podmienka, vie, že do auta už nesadne.

Krajský súd v Bratislave, na podklade riadne a včas podaného odvolania prokurátora, v intenciách § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal napadnutý rozsudok.

Vzhľadom na obsah uvedeného ustanovenia odvolací súd na základe revízneho princípu, ktorého rozsah je determinovaný práve týmto ustanovením, preskúmal nielen výrok o treste, ale preskúmal aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo tomuto napadnutému výroku a tiež prihliadol aj na chyby, ktoré síce odvolaním vytykané neboli, ale ktoré sú takej povahy, že by odôvodňovali podanie mimoriadneho opravného prostriedku t.j. dovolania (§ 371 ods. 1 Tr. poriadku), pričom zistil, že odvolanie prokurátora je opodstatnené.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní potupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

V prejednávanej trestnej veci na hlavnom pojednávaní konanom dňa 29.07.2020 obžalovaný postupom podľa § 257 ods. 1 Tr. poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku a zároveň na všetky otázky položené podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku odpovedal „áno“ a následne správne súd prvého stupňa uznesením rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma a v súlade s ustanovením § 257 ods. 7 Tr. poriadku rozhodol, že ku skutkovým okolnostiam nebude vykonané dokazovanie.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď obžalovaného Z. H. Gerboca uznal vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona na skutkovom základe tak, ako je uvedený v obžalobe.

Je potrebné uviesť, že odvolací súd sa skutkovými zisteniami nezaoberal, pretože rozhodnutie o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný, nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť a preto ho nemožno meniť ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

S poukazom na vyhlásenie obžalovaného o priznaní viny na hlavnom pojednávaní, zákonne a vecne správne okresný súd rozhodol o vykonaní dôkazov súvisiacich iba s výrokom o treste a náhrade škody.

Pokiaľ ide o výroky napadnutého rozsudku v súvislosti s uloženým trestom, je potrebné konštatovať, že okresný súd nepostupoval v súlade so zákonom, konkrétne s § 34 ods. 4 Tr. zákona pri vyhodnocovaní existencie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zákona a súčasne je potrebné konštatovať, že uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom je neprimeraný s prihliadnutím na okolnosti prípadu, ako aj osobu obžalovaného. Tieto zistenia boli podkladom pre vydanie zrušujúceho rozhodnutia z dôvodu § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. poriadku v časti výroku o treste.

Z hľadiska druhu trestu a jeho výmery ide o trest zákonný a uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby. S prihliadnutím na účel trestu je však možné dať za pravdu odvolaniu prokurátora a konštatovať, že vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu skutku a najmä po zohľadnení, že u obžalovaného sa obdobné správanie vyskytlo opätovne, je úvaha o nutnosti sprísnenia trestu plne opodstatnená.

Ako vyplýva z už uvedeného, pochybenie bolo teda odvolacím súdom zistené pri uznaní poľahčujúcich okolností súdom prvého stupňa. V posudzovanom prípade bolo možné akceptovať uznanie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. l/ Tr. zákona, ktorú správne zohľadnil aj súd prvého stupňa. Obžalovaný priznal spáchanie skutku a svoje konanie úprimne oľutoval. Krajský súd však nezdieľa súdom prvého stupňa uznanú poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zákona, teda vedenie riadneho života pred spáchaním skutku. Spáchanie priestupku zo dňa 11.12.2013, pri ktorom došlo k porušeniu viacerých povinností vodiča vrátane porušenia zákazu viesť vozidlo pod vplyvom alkoholu tak, ako je to zaznamenané v evidenčnej karte vodiča, svedčí o ľahkovážnom a nezodpovednom prístupe obžalovaného k dodržiavaniu zákonných pravidiel. Poľahčujúca okolnosť, ktorou je vedenie riadneho života, bola podľa názoru odvolacieho súdu obžalovanému priznaná v rozpore so zákonom. Podmienka vedenia riadneho života pred spáchaním skutku nebola u obžalovaného splnená a to z dôvodu, že sa v roku 2013 dopustil priestupku na úseku dopravy, ktorý spáchal pod vplyvom alkoholu a bol mu v rámci priestupkového konania uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu osem mesiacov a pokuta vo výške 350,-€. Napriek tomu, že došlo k zaplateniu pokuty a vykonaniu zákazu činnosti, nemožno z pohľadu vyhodnocovania doterajšieho života obžalovaného hľadiť na tento postih v priestupkovom konaní akoby nebol. Práve naopak uvedený záznam v evidenčnej karte vodiča má vzhľadom na charakter skutku, ktorý je predmetom tohto konania, zásadný význam a významnou mierou napovedá o probléme, ktorý obžalovaný s konzumom alkoholu v súvislosti s vedením vozidla má.

Obsah pojmu vedenie riadneho života je oveľa širší ako je obsah pojmu bezúhonnosť a vo všeobecnosti predpokladá, že určitá osoba rešpektuje právne normy, nedopúšťa sa konania, ktoré vykazujú znaky

priestupkov, či trestných činov. Osoba, ktorá sa v minulosti dopustila priestupku na úseku dopravy tým, že viedla vozidlo pod vplyvom alkoholu, avšak nebola doposiaľ odsúdená pre trestný čin, nemôže byť posudzovaná ako osoba, ktorá doposiaľ viedla riadny život. Prijatie takéhoto záveru by mohlo viesť k situácii, že sú napríklad rovnako hodnotené osoby, z ktorých jedna sa nikdy žiadneho protiprávneho konania nedopustila a druhá bola postihnutá pre priestupky, avšak nemá žiadny záznam v registri trestov. Z uvedeného porovnania je zrejmé, že takýto postup by bol nesprávny a nespravodlivý.

Zmena v podobe neuznania poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zákona nemala ale významnejší vplyv na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností obžalovaného, pretože je naďalej možné konštatovať prevahu poľahčujúcich okolností v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zákona.

Krajský súd však po dôslednom vyhodnotení okolností zistených vo vzťahu k osobe obžalovaného a tiež okolností prípadu, dospel k záveru, že uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní tri roky, nevyhovuje požiadavke individuálnej, ani generálnej prevencie. Vychádzajúc z dôvodov odvolania prokurátora, berúc pritom do úvahy všetky podstatné zistenia, ktoré pri svojom rozhodovaní hodnotil aj súd prvého stupňa, nemožno označiť uložený trest za dostatočný. Obžalovanému bola v čase jazdy o 15.36 nameraná hodnota 1,37 mg/l, teda približne 2,85 promile, teda riadil motorové vozidlo v stave ťažkej opitosti, v stave, ktorý predstavuje vážne ohrozenie života, zdravia a majetku. Obžalovaný navyše riadil vozidlo počas pracovného dňa popoludní, pohyboval sa stredom obce, kde je zvýšená premávka a väčší pohyb chodcov. Vozidlo, ktoré ako vodič riadil, nedokázal bezpečne viesť, keďže zišiel z cesty a narazil do stĺpa verejného osvetlenia. Záznam v evidenčnej karte vodiča svedčí o tom, že obžalovaný bol v súvislosti s postihom za priestupok z roku 2013, ktorý spáchal pod vplyvom alkoholu, v kontakte s psychológom a podrobil sa preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti. Napriek tejto odbornej intervencii a uloženiu sankcií, sa obdobné konanie v závažnejšej forme u obžalovaného vyskytlo znovu. Prihliadajúc tiež na hladinu alkoholu, ktorá bola u obžalovaného ako vodiča zistená, nie je možné označiť názor okresného súdu o potrebe uprednostnenia preventívneho, výchovného opatrenia za akceptovateľný.

Vychádzajúc z aktuálnej právnej úpravy, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Trest má plniť funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). S cieľom dosiahnuť naplnenie uvedených funkcií, bolo prijaté rozhodnutie odvolacieho súdu o sprísnení uloženej sankcie.

Súhrn vyššie opísaných závažných zistení na strane obžalovaného a tiež okolností skutku viedol odvolací súd k rozhodnutiu vyhovieť odvolaniu prokurátora a pristúpiť k sprísneniu uloženého trestu odňatia slobody formou zmeny spôsobu jeho výkonu. Krajský súd pri svojich úvahách samozrejme zohľadňoval, že už pri treste uloženom blízko dolnej hranice trestnej sadzby ide o citeľný zásah do života obžalovaného, na strane druhej však nemal na podklade vykonaného dokazovania k dispozícii dostatok presvedčivých argumentov, ktorými by dokázal odôvodniť, že na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného postačí iba trest odňatia slobody s podmieneným odkladom, keďže obžalovaný sám svojou nezodpovednosťou a opakovaným porušením povinností skôr deklaroval, že nemá dostatočné predpoklady poučiť sa z vlastných chýb a zdržať sa ďalšieho protiprávneho konania.

Zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona je odôvodnené tým, že obžalovaný nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody.

Vo vzťahu k uloženému trestu zákazu činnosti nebolo potrebné vykonať žiaden zásah, nakoľko tento bol stanovený v adekvátnej výmere tri roky a jeho uloženie je odôvodnené spáchaním trestného činu v súvislosti s vedením motorového vozidla, teda činnosti, na výkon ktorej je nevyhnutné osobitné oprávnenie.

S poukazom na predchádzajúce úvahy, krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, nakoľko trest uložený prvostupňovým rozsudok vyhodnotil ako neprimeraný a v súlade s § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám v tejto časti vo veci rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.